

Måndagen den 5 April.

Kl. 6 e. m.

§ 1.

Föredrogos och hänvisades till Stats-Utskottet Kongl. Maj:ts nedannämnda nådiga Propositioner:

N:o 22, angående vissa grunder för förvaltningen af Statens jernvägs- trafik och särskildt för den dervid anställda personals aflöning;

N:o 23, angående anstånd med betalningen af 1868, 1869 och 1870 års annuiteter å det Ystad—Eslöf jernvägsaktiebolag beviljade statslån för byggandet af jernbana mellan Ystad och Eslöf;

N:o 24, angående upplåtelse till Köpings stad af en del utaf krono- lägenheten Byslätten;

N:o 25, i fråga om anstånd med amorteringen för år 1868 af det för sänkning af Madaån i Åsheda socken af Kronobergs län beviljade lån;

N:o 26, angående anslag för anställande af en föreslagen naturveten- skaplig undersökning; och

N:o 27, angående upphörande såväl af tackjernstionden och andra deremot svarande tackjernsavgifter som af de friheter i fråga om ränta eller rotering, hvilka vissa orter i egenskap af bergslager nu åtnjuta.

§ 2.

Till föredragning anmäldes den af Herr J. A. Åstrand vid sista sammanträdet afgifna och då bordlagda motionen N:o 346, innefattande hemställen om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande Skogsinstitutets förläggande till Ultuna eller förenande med Teknologiska institutet samt om anvisande för år 1870 af ett anslag på extra stat till förstnämnda institut. I afseende å denna motion förklarade Herr Talmannen sig hysa betänklighet, huruvida den remiss till Stats-Utskottet, som motionären ifrågasatt, grundlagsenligen kunde beviljas. För att emelertid sätta Kammarerna i tillfälle att bedöma, i hvad mån berörda betänklighet vore befogad, ville Herr Talmannen låta i sin helhet uppläsa motionen. Sådan uppläsning skedde nu alltså och sedan densamma försiggått, framställde Herr Talmannen till Kammarernas afgörande, huruvida motionen vore af beskaffenhet att tillhöra Stats-Utskottets handläggning.

Herr Lindström begärde då ordet och yttrade:

Vidare yttrade

Herr Staaft: För min del finner jag motionen vara så sammanfattad, att en del deraf tillhör handläggning af ett tillfälligt Utskott, en del deremot Stats-Utskottet. Då motionären föreslagit förändring i anslags-titlarna för institutet och borttagande af en del lärareplatser derstädes jemte dit anslagna lönebelopp, så är sådant naturligtvis af sådan beskaffenhet, att det icke kan tillhöra ett tillfälligt Utskotts behandling. Då motionen således innefattar tvänne ämnen, som icke numera kunna skiljas, och det icke gerna går an att skicka en del till Stats-Utskottet och den andra till något tillfälligt Utskott, så ber jag få gifva till känna, det jag anser att remiss af motionen icke bör ega rum.

Herr Carl Ifvarsson: Ehuru jag icke, likasom den föregående talaren, anser motionen vara af tvåfaldigt innehåll och beskaffenhet, gillar jag ändock det slut, hvartill han kommit. Motionen rör förändring i Skogsinstitutets organisation och står således i nära sammanhang med Kongl. Maj:ts Proposition om skogsväsendet, som är under behandling i Stats-Utskottet, och då här naturligtvis äfven i visst hänseende är fråga om de anslag, som höra till institutet, så är jag af samma tanke med dem, som anse att motionen i sin helhet borde af Stats-Utskottet handläggas. Men då ingen händelse under Riksdagen inträffat, som kunnat gifva anledning till motionens väckande, så anser jag densamma numera icke kunna vid denna riksdag upptagas och till behandling af Utskott öfverlemnas.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och särskildt hvad Herr Lindström anfört, ville Herr Talmannen hafva erinrat om de olika bestämmelser, som, i fråga om motioners hänvisande till Utskott, blifvit i 55 § Riksdagsordningen meddelade å ena sidan för sådana ärenden, som tillhörde ständigt Utskotts behandling, samt, å den andra, för sådana af motionären framställda förslag, med hvilka tillfälligt Utskott borde taga befattning. Dessa bestämmelsers olikhet gjorde nödvändigt att först få afgjort, huruvida ifrågavarande motion tillhörde *ständigt* eller *tillfälligt* Utskotts handläggning, och då det ständiga Utskott, hvarom här vore fråga, icke kunde blifva något annat än Stats-Utskottet, hade Herr Talmannen till Kammarens afgörande öfverlemnadt, huruvida motionen vore af beskaffenhet att tillhöra sistnämnda Utskotts handläggning. Denna proposition ville Herr Talmannen alltså nu förnya; och sedan densamma, derefter framställd, besvarats med ja och detta svar med klubbslag befastats, förklarade vidare Herr Talmannen, att då, enligt Herr Talmannens uppfattning, den af Herr Åstrand väckta frågan hvarken af något inom någondera Kammarerna fattadt beslut eller upptaget ärende eller annan under Riksdagen inträffad händelse kunde anses vara omedelbarligen föranledd, Herr Talmannen, af bestämmelserna i ofvan återropade grundlagsparagraf, funne sig förhindrad att framställa proposition på hänvisning till Stats-Utskottet af Herr Åstrands ifrågavarande motion; och blef denna Herr Talmannens propositionsvägran af Kammarerna godkänd.

§ 3.

Föredrogos ånyo och bordlades för andra gången Lag-Utskottets Utlåtanden N:is 19 och 21.

§ 4.

Herr Talmannen tillkännagaf, att från Fullmäktige i Riksgälds-kontoret ankommit en så lydande skrifvelse:

Till Riksdagens Andra Kammare.

Då det torde tillhöra Fullmäktige i Riksgälds-kontoret att för Riksdagen anmäla, att en bland de nyligen utsedde Fullmäktige i nämnda Kontor Öfversten Carl Thure af Wirsén den 2 innevarande månad med döden afgått, få Fullmäktige härigenom vördsamt meddela Andra Kammaren denna beklagliga underrättelse. Stockholm den 5 April 1869.

HENNING HAMILTON.

L. KINMANSON.

A. H. FOCK.

SAM. WARBURG.

CARL GUST. INDEBETOU.

C. G. Stuart.

Denna skrifvelse blef på begäran bordlagd.

§ 5.

Föredrogs och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 26, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition i fråga om upplåtelse under ständig besittningsrätt af åtskilliga lägenheter å Kungsörs kungsladugård.

§ 6.

Upplästes och godkändes protokollsutdrag rörande de ärenden, som finnas antecknade här ofvan under §§ 1 och 5.

§ 7.

Herr Talmannen tillkännagaf, att ordet blifvit begärdt af

Herr Per Nilson från Malmöhus län, hvilken anförde: Då Staten uppoffrat så högst betydliga summor till anskaffande af nya gevär för arméens behof och till anställande af öfningar med manskapet, anhåller jag att, till Herr Krigsministerns benägna besvarande, få framställa följande spörsmål.

Härefter uppläste Herr Per Nilsson det skriftligen affattade spörsmålet, så lydande:

I Stats-Rådets protokoll den 5 sistlidne Januari, bilagdt Kongl. Maj:ts Proposition angående Statsverkets tillstånd och behof, antages, att färdiga infanterigevär af 1867 års modell den 1 påföljde Februari skulle uppgå till 37,500 stycken. Med anledning häraf anhåller jag vördsamt, att Herr Krigsministern täcktes upplysa, huruvida erforderligt antal gevär af denna modell redan blifvit utdelade till alla värtvade garnisonsinfanteriregementen och till de kommenderingar af indelta arméen, som bestrida fångbevakning, samt huruvida dessa trupper numera blifvit befriade från den del af gevärsexercisen som med bakladdningsgevär icke kan tillämpas.

Stockholm den 5 April 1869.

Per Nilsson i Espö.

Kammaren lemnade sitt bifall till det ifrågasatta spörjsmålets framställande; och skulle, jemlikt 21 § i den för Kammaren antagna arbetsordningen, berörda spörsmål ofördröjligen delgifvas Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Landtförsvarsdepartementet.

§ 8.

Vidare tillkännagaf Herr Talmannen, att Herr vice Talmannen *Mannerskantz* anmält sig till ordets erhållande.

Herr vice Talmannen *Mannerskantz* yttrade: Oaktadt den skrifvelse från Riksdagens Fullmäktige i Riksgälds-kontoret, som nyss upplästes, blifvit begärd på bordet, anhåller jag ändock att med anledning af densamma få yttra några ord. Riksdagsordningens föreskrifter om huru förfaras skall, då under pågående riksdag ledighet inträffar bland Riksdagens utsedde Fullmäktige, äro icke fullt bestämda, och till följd häraf var äfven, vid sednast hållna Talmanskonferens, fråga före, huru förhållas bör i anledning af det beklagliga dödsfall, som träffat en af Riksdagens nyss utsedde Fullmäktige i Riksgälds-kontoret. Konferensen stadnade dock enhälligt vid den tanken, att nytt val borde förrättas, och lemnade i uppdrag åt en ledamot i hvardera Kammaren att härom göra framställning; och då jag erhöll detta uppdrag, för så vidt det rör denna Kammare, så tager jag mig härmed friheten hemställa och föreslå, det Kammaren måtte besluta anställande af nytt val till utseende af den person, som bör intaga den plats bland Fullmäktige i Riksgälds-kontoret, som för närvarande står obesatt.

Och skulle Herr vice Talmannens ifrågavarande förslag blifva hvilande för att behandlas i sammanhang med Fullmäktiges i Riksgälds-kontoret under § 4 här ofvan omförmälda och bordlagda skrifvelse.

§ 9.

Anmälades och bordlades följande nu inkomna ärenden:
 Stats-Utskottets nedannämnda Memorial och Utlåtanden, nemligen:
 No: 53, angående äskad godtgörelse till Statskontoret för icke ersatta förskott till utgifter för folkundervisningen;

N:o 54, i anledning af Riksdagens år 1868 församlade Revisorerers berättelse om verkställd granskning af de under Kongl. Kommerskollegii förvaltning ställda fonder och medel;

N:o 55, i anledning af väckt motion angående gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsens skiljande från jordbruket m. m.; och

N:o 56, i anledning af väckt motion om förändrad reglering af tjenstemäns aflöning m. m.

Lag-Utskottets Utlåtande N:o 20, i anledning af väckta motioner åsyftande ändringar i gällande föreskrifter angående rösträtten i kommunala angelägenheter; och

Andra Kammarens Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 5 (i samlingen N:o 32) angående Herr C. J. Svenséns motion N:o 255 om teatercensurens afskaffande.

Sammanträdet afslutades kl. $\frac{3}{4}$ 7 e. m.

In fidem
H. Husberg.

Onsdagen den 7 April.

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Protokollet för den 31 Mars upplästes och godkändes.

§ 2.

Herr Talmannen föredrog Fullmäktiges i Riksgälds-kontoret skrifvelse med anmälan, att en bland Fullmäktige, Öfversten Carl Thure af Wirsén, med döden afgått; och i sammanhang dermed:

det af Herr vice Talmannen Mannerskantz väckta förslag, att nytt val måtte af Kammarerna anställas för återbesättande af det lediga rum, som sålunda yppats bland Riksgälds-kontorets Fullmäktige.

Härefter framställde Herr Talmannen proposition och biföll Kammarerna, att, enligt Herr vice Talmannen Mannerskantz' förslag, nytt val i nu omförmälda hänseende skulle anställas.

I fråga åter om sättet för detta vals anställande antingen genom samma valmän som sednast utsågo Fullmäktige i Riksgälds-kontoret eller